

Wolfgang Amadeus Mozart: Piano Trio No. 6, K. 548, σε ντο μείζονα

Το καλοκαίρι του 1788 ο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ, σε μια προσπάθεια να βελτιώσει την άσχημη οικονομική κατάσταση στην οποία βρισκόταν, συνέθεσε τις τρεις τελευταίες *Συμφωνίες* του, K543, K550 και K551, καθώς και τρία *Τρίο με πιάνο*, K542, K548 και K564, προσπαθώντας να προσελκύσει σπόνσορες και να ανοίξει δρόμους σε καλλιτεχνικές περιστάσεις. Τα έξι έργα μοιράζονται κοινά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το όψιμο συνθετικό ύφος του Μότσαρτ, όπως την χρήση αντιστικτικών τεχνικών και τις μετατροπές σε απομακρυσμένες τονικότητες, που προοιωνίζουν την ρομαντική αισθητική. Στα χέρια του Μότσαρτ, το είδος του Τρίο με πιάνο παίρνει διαφορετική μορφή από αυτή που είχαν δώσει οι προκάτοχοί του, καθώς αναδεικνύεται το βιολοντσέλο, στο οποίο αναθέτει συχνά μελωδικά σχήματα με σολιστικό χαρακτήρα.

Το *Τρίο με πιάνο K548 σε Ντο μείζονα*, που ακούγεται στη σημερινή συναυλία, αποτελείται από τρία μέρη: *Allegro*, *Andante cantabile* και *Allegro*. Το έργο αυτό συγγενεύει σε ύφος με την τελευταία *Συμφωνία* του συνθέτη, *αρ. 41 σε Ντο μείζονα*, η επονομαζόμενη "του Διός": όχι μόνο είναι γραμμένες στην ίδια τονικότητα, αλλά τα αργά τους μέρη έχουν ίδια ρυθμική αγωγή και παρόμοιο χαρακτήρα, καθώς και είναι παρούσα η έντονη αντιστικτική γραφή. Η πρώτη κίνηση του Τρίο, ένα εισαγωγικό *Allegro*, ξεκινάει με μια φανφάρα από τα τρία όργανα στην οποία απαντάει το πιάνο. Η χειρονομία αυτή δεν έχει σκοπό μόνο να τραβήξει την προσοχή μας αλλά και να βάλει τα θεμέλια για ένα δομικά συγκροτημένο πρώτο μέρος. Το δεύτερο μέρος *Andante cantabile* σε Φα μείζονα αποτελείται από λυρικά μελωδικά σχήματα που διαπλέκονται μεταξύ τους. Ο χαρακτήρας του τελευταίου μέρους *Allegro* έχει κοινά στοιχεία με τα τελευταία κοντσέρτα για πιάνο του συνθέτη, όπως μικρές ρυθμικές φιγούρες και θραύσματα από μελωδίες που χρησιμοποιούνται αντιστικτικά και από τα τρία όργανα.

Felix Mendelssohn-Bartholdy: Piano Trio No.1, Op. 49 σε ρε ελάσσονα

Ο Φέλιξ Μέντελσον συνέθεσε το *Τρίο με πιάνο αρ. 1, op. 49, σε Ρε ελάσσονα* το καλοκαίρι του 1839 στη Λειψία, όπου εργαζόταν ως αρχιμουσικός στην ορχήστρα Gewandhaus. Κατά την παραμονή του στη Λειψία, ο Μέντελσον φρόντισε να μεγαλώσει το μέγεθος της ορχήστρας, να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας των μουσικών και να οργανώσει θεματικές συναυλίες μουσικής δωματίου, παρουσιάσεις "παλαιών" έργων, καθώς και συναυλίες θρησκευτικής μουσικής. Ξεκίνησε τη σύνθεση του έργου το καλοκαίρι του 1839 και το ολοκλήρωσε νωρίς το φθινόπωρο του ίδιου έτους. Κατά τη διάρκεια της σύνθεσης, ο Μέντελσον ζήτησε συμβουλές από τον φίλο του και συνθέτη Φέρντιναντ Χίλλερ, ο οποίος σχολίασε το παλαιομοδίτικο ύφος της μουσικής του Μέντελσον και τον παρότρυνε να γράψει πιο δεξιοτεχνικά περάσματα στο μέρος του πιάνου για να συμβαδίζει με την σύγχρονη πιανιστική αισθητική της εποχής. Ο Ρόμπερτ Σούμαν θαύμαζε το Τρίο αυτό, για το οποίο έγραψε ότι αποτελεί "το πιο αριστουργηματικό Τρίο με πιάνο της εποχής μας" για να προσθέσει ότι "ο Μέντελσον είναι ο Μότσαρτ του 19ου αιώνα, ένας λαμπρός μουσικός, που παρατηρεί τις αντιφάσεις της εποχής και πρώτος συμφιλιώνεται με αυτές".

Το έργο διαρθρώνεται σε τέσσερα μέρη: *Molto allegro ed agitato*, *Andante con moto tranquillo*, *Leggiero e vivace* και *Allegro appassionato*. Γενικότερα, το Τρίο χαρακτηρίζεται από την πληρότητα και την δομική του σαφήνεια, παρά το γεγονός ότι τα δύο μέρη που το πλαισιώνουν έχουν έντονα ρομαντικό ύφος, το οποίο είναι έκδηλο και από την ρυθμική αγωγή τους-Πολύ γρήγορο και ταραγμένο, Γρήγορο και παθιασμένο. Τα δύο μεσαία μέρη έχουν χαρακτηριστικά του συνθετικού ύφους του Μέντελσον: το δεύτερο μέρος είναι ένα απαλό "Τραγούδι χωρίς Λόγια", και το τρίτο, ένα σκέρτσο του οποίου ο χαρακτήρας παραπέμπει στη σκηνική μουσική που ο συνθέτης έγραψε για το "Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας" του Σαίξπηρ.

Johann Strauß Sohn: Wiener Bonbons Op. 307

Το βαλς "Wiener Bonbons", έργο 307, γράφτηκε από τον Γιόχαν Στράους β' το 1866. Το έργο γράφτηκε για μια εκδήλωση του Συνδέσμου Βιομηχανικών Σωματείων στη Βιέννη όπου και πρωτοπαρουσιάστηκε. Είναι αφιερωμένο στην Πριγκίπισσα Παουλίνα Μέττερνιχ-Βίνενμπουργκ, σύζυγο του αυστριακού πρέσβη στο Παρίσι. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν να αντλήσει έσοδα για την κατασκευή γερμανικών νοσοκομείων στη γαλλική πρωτεύουσα. Ο Γιόζεφ Στράους, ο νεότερος αδελφός του Γιόχαν Στράους, επρόκειτο αρχικώς να διευθύνει την ορχήστρα για την εκδήλωση χωρίς την επίβλεψη του μεγάλου του αδερφού. Ο ίδιος ο Γιόχαν ήταν στην ευχάριστη θέση να αποσυρθεί από το πόντιουμ και την ευθύνη της μουσικής επιμέλειας, ενώ, παράλληλα και με την άδεια του, ο Γιόζεφ θα συνέθετε ένα έργο με αφορμή την εκδήλωση. Την τελευταία στιγμή, όμως, ο μεγαλύτερος αδερφός Γιόχαν επέλεξε να γράψει αυτό το βαλς για τη συγκεκριμένη συγκυρία.

Johann Strauß Sohn: Tritsch – Tratsch – Polka Op. 214 μεταγραφή για βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο

Η Tritsch - Tratsch πόλκα, έργο 214, είναι μια γρήγορη πόλκα γραμμένη από τον Γιόχαν Στράους β' το 1858, μετά από μια από μια επιτυχημένη περιοδεία στο Παβλόφσκ της Ρωσίας, κοντά στην Αγία Πετρούπολη. Υπάρχουν μια σειρά από ιστορίες γύρω από το τίτλο του έργου. Μία από αυτές θέλει τον Γιόχαν Στράους να έχει κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη Ρωσία ένα σύντομο ειδύλλιο, με μία γυναίκα ρωσικής καταγωγής, γεγονός που σχολιάστηκε από εφημερίδα της εποχής με τον τίτλο "Trisch-Trasch" (ψιλή κουβέντα, κουτσομπολιό). Όταν το δημοσίευμα έφτασε στα χέρια του Γιόχαν Στράους, συνέθεσε αυτή την πόλκα ως απάντηση στην εφημερίδα. Μία άλλη εκδοχή θέλει τον Γιόχαν Στράους να δίνει το όνομα αυτό την πόλκα από το αγαπημένο σκυλί της γυναίκας του, που επίσης ονομαζόταν Trisch-Trasch.

Θεόφιλος Λαμπριαμίδης,

πιανίστας, συνθέτης, υποψήφιος διδάκτορας Τ.Μ.Ε.Τ.

Τις μουσικολογικές αναλύσεις των έργων των συναυλιών του κύκλου «Κυριακάτικα Πρώινά» έχουν επιμεληθεί οι φοιτητές του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Transcription Ensemble

**ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΠΡΩΙΝΑ

Transcription ensemble

20 Δεκεμβρίου 2015

Το Transcription Ensemble δημιουργήθηκε το 2007 και αποτελείται από τους Χρήστο Γρίμπα (βιολοντσέλο), Νίκο Ζαφρανά (πιάνο) και Γιώργο Κανδυλίδη (βιολί). Οι τρεις επιτυχημένοι σολίστ ανήκουν στη νέα γενιά Ελλήνων μουσικών και παρουσιάζουν έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα, δίνοντας πολυάριθμα ρεσιτάλ και συναυλίες μουσικής δωματίου στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική. Η πλούσια μουσική δράση των μελών του Συνόλου, που περιλαμβάνει επίσης ηχογραφήσεις για το Ραδιόφωνο και την Τηλεόραση, συμπληρώνεται με τη διδασκαλία.

Το Transcription Ensemble κατέχει μια σημαντική θέση στα καλλιτεχνικά δρώμενα, με διακρίσεις και επιτυχείς εμφανίσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σ' αυτές περιλαμβάνονται σολιστική εμφάνισή του σε ζωντανή τηλεοπτική μετάδοση με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΝΕΡΙΤ (1/2015), η εμφάνιση στα πλαίσια του Φεστιβάλ ΝΙΜΟΥΣ της Σερβίας και στο Szczecin της Πολωνίας (8/ & 10/2015), η συμπαραγωγή Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης, Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και 48ο Φεστιβάλ «Δημητρίων» με χρήση πολυμέσων όπου παρουσιάστηκαν ταυτόχρονα αριστουργήματα: πδιήσης, ζωγραφικής και

μουσικής από τη Ρωσική Πρωτοπορία το 20ου αι. (με συνεργασία της Τ. Κουλιέβα στην απαγγελία και της Anna Nechaeva από το Bolshoi της Μόσχας στο τραγούδι), η διάκρισή του ως "Ensemble in Residence" του Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης, η παρουσίαση του Concertino του Bohuslav Martinů με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, η χρήση ζωντανού ηχητικού υλικού από συναυλία του Συνόλου στη μουσική επένδυση του Ντοκιμαντέρ του Δημήτρη Αθυρίδη "Ένα βήμα μπροστά", καθώς και εμφανίσεις σε αίθουσες και θεσμούς, όπως οι: Tate Modern του Λονδίνου, Μουσείο Reina Sofia της Μαδρίτης, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Διεθνείς Μουσικές Ημέρες Ρόδου, Διεθνές Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής Κυκλάδων, Κυριακάτικα Πρωινά της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, Εθνική Πινακοθήκη στον "Κύκλο Μουσικής Δωματίου" της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, Ε.Β.Υ. (European Broadcasting Union), Διεθνές Συνέδριο Νευρολογίας της Αβινιόν (Γαλλία) κ.α. Μέσα από τη συναυλιακή του δραστηριότητα, το Σύνολο στοχεύει στην ανάδειξη του πλούσιου ρεπερτορίου δημοφιλών έργων σε μεταγραφή για μικρό σύνολο.

Γιώργος Κανδυλίδης (βιολί)

Χρήστος Γρίμπας (βιολοντσέλο)

Νίκος Ζαφρανάς (πιάνο)

Πρόγραμμα:

Wolfgang Amadeus Mozart: Piano Trio No. 6, K. 548, σε ντο μείζονα

Felix Mendelssohn-Bartholdy: Piano Trio No.1, Op. 49 σε ρε ελάσσονα

Johann Strauß Sohn: Wiener Bonbons, Op. 307

Johann Strauß Sohn: Tritsch – Tratsch – Polka, Op. 214 μεταγραφή για βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο

Ώρα έναρξης: 12:00

Αίθουσα Συναυλιών Κ.Ο.Θ.

«Σόλων Μιχαηλίδης», Λεωφ. Νίκης 73

Είσοδος 8€

Προώληση εισιτηρίων: Εκδοτήριο Κ.Ο.Θ.

στην πλατεία Αριστοτέλους, τηλ. 2310 236990

Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Σχεδιασμός: ARTCORE
Εκτύπωση: ThessPrint

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Ακούτε κάθε Τρίτη 18:00-19:00 την εκπομπή Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ με τον Θανάση Γαυγάδη, από τον 9,58 fm και το Γ' Πρόγραμμα

